Yogun Bakim Hastasinda Agri Degerlendirmesi

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Yogun Bakim Hastasinda Agri Degerlendirmesi*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=33368

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Yo?un Bak?m Hastas?nda A?r? De?erlendirmesi, orijinal ad? **Critical-Care Pain Observation Tool (CPOT)** olan ölçe?in Türkçe adaptasyonudur. Bu ölçek, özellikle entübe, sedatize veya sözel ileti?im kuramayan **Yo?un Bak?m Ünitesi** (YBÜ) hastalar?nda a?r?y? objektif olarak de?erlendirmek amac?yla geli?tirilmi? gözlemsel bir araçt?r. Ölçek, hastan?n davran??sal tepkilerini (yüz ifadesi, vücut hareketleri, kas gerginli?i vb.) sistematik bir ?ekilde puanlayarak non-verbal hastalar?n ya?ad??? a?r? düzeyini belirlemeyi hedefler. Türkçeye uyarlama çal??mas? Akta? ve Karabulut (2017) taraf?ndan yap?lm?? olup, Türkçe versiyonun güvenirlik ve geçerlik özellikleri incelenmi?tir.

Anahtar Kelimeler

Yo?un bak?m, a?r? de?erlendirmesi, CPOT, uyarlama, **a?r? de?erlendirmesi**, non-verbal hasta, kritik bak?m, hem?irelik.

Yazarlar

Akta?, Y. Y., Karabulut, N.

Amaç

Bu ölçe?in temel amac?, **kritik bak?m hastalar?** aras?nda, özellikle sedasyon veya mekanik ventilasyon nedeniyle kendi a?r?lar?n? ifade edemeyen bireylerde, a?r?n?n varl???n? ve yo?unlu?unu standart, güvenilir ve geçerli bir gözlem yoluyla tespit etmektir.

Ölçek, sa?l?k profesyonellerine, özellikle hem?irelere, hasta konforunu art?rmak ve a?r? yönetimini optimize etmek için h?zl? ve do?ru kararlar almada yard?mc? olacak objektif bir puanlama sistemi sunmaktad?r. Bu adaptasyon çal??mas?, orijinal CPOT'nin kültürel ve dilsel uygunlu?unu sa?layarak Türkiye'deki yo?un bak?m ortamlar?nda kullan?m?n? mümkün k?lm??t?r.

Yap?

Yo?un Bak?m Hastas?nda A?r? De?erlendirmesi Ölçe?i (CPOT), a?r?n?n dört temel davran??sal göstergesini ölçen çok boyutlu bir yap?y? temsil eder. Bu davran??lar genellikle yüz ifadesi, vücut hareketleri, kas gerginli?i ve mekanik ventilatör uyumu veya vokalizasyon (entübe olmayan hastalarda) kategorilerinde incelenir.

Her bir davran??sal göstergenin puanlanmas?, hastan?n a?r?ya tepkisinin ?iddetini yans?t?r. Ölçek, sözel raporlama yetene?i olmayan hastalar?n a?r? deneyimini dolayl? yoldan ölçerek,

ARABPSYCHOLOGY.COM

a?r?y? soyut bir kavramdan gözlemlenebilir, somut bir yap?ya dönü?türür.

Geçerlik

Türkçe uyarlama çal??mas?nda (Akta? & Karabulut, 2017), ölçe?in kültürleraras? adaptasyon sürecinin ard?ndan psikometrik özelliklerinin incelenmesi hedeflenmi?tir. Ölçe?in **geçerlik** çal??malar? genellikle e?zamanl? geçerlik (Concurrent Validity) ve ay?rt edici geçerlik (Discriminant Validity) üzerine odaklan?r. Ay?rt edici geçerlik, ölçe?in a?r?l? durumlar ile a?r?s?z durumlar aras?ndaki davran??sal farklar? do?ru bir ?ekilde yakalama yetene?ini inceler.

Kaynak referansta spesifik geçerlik katsay?lar? belirtilmemi? olsa da, yay?nlanan akademik makale, Türk popülasyonunda CPOT'nin geçerli bir araç oldu?unu destekleyen kan?tlar sunmaktad?r. Bu durum, ölçe?in amaçlanan yap?y? do?ru bir ?ekilde ölçtü?ünü göstermektedir.

Güvenirlik

Uyarlama çal??mas?, ölçe?in tutarl?l???n? ve kararl?l???n? gösteren **güvenirlik** analizlerini içermi?tir. Yo?un bak?m ortam?nda gözlemsel ölçekler için en kritik güvenirlik türleri, gözlemciler aras? güvenirlik (Inter-Rater Reliability) ve iç tutarl?l?kt?r (Internal Consistency).

Orijinal CPOT literatüründe ve uyarlama makalesinde, farkl? gözlemcilerin ayn? hastay? benzer ?ekilde puanlayabildi?ini gösteren yüksek gözlemciler aras? güvenirlik katsay?lar? bildirilmi?tir. ?ç tutarl?l?k analizleri ise ölçek maddelerinin ayn? yap?y? (a?r?) ölçmede ne kadar uyumlu oldu?unu belirler.

Faktör Analizi

Uyarlama çal??malar?nda genellikle do?rulay?c? faktör analizi (DFA) kullan?l?r. Bu analiz, orijinal ölçe?in dört faktörlü yap?s?n?n (yüz, vücut, kas gerginli?i, ventilatör uyumu/vokalizasyon) Türkçe veri seti üzerinde de korunup korunmad???n? test etmeyi amaçlar.

CPOT'nin faktör yap?s?, a?r?n?n çok boyutlu davran??sal ifadesini yans?tt??? için, uyarlama çal??mas?nda bu yap?n?n Türk popülasyonunda da geçerli oldu?u varsay?lm??t?r. Bu analizler, ölçe?in yap?sal geçerli?ine önemli katk?lar sa?lar.

Ölçek Bilgileri

Test Type: Uyarlama (Adaptasyon) ve Gözlemsel Ölçek (Observational Scale)

Format: Davran??sal gözlem maddeleri 4 kategori alt?nda toplanm??t?r. Her madde 0'dan 2'ye kadar puanlan?r, toplam puan 0 ile 8 aras?nda de?i?ir. Yüksek puan, daha fazla a?r?y? gösterir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Language Available: Türkçe, ?ngilizce (Orijinal)

Population Group: Yo?un Bak?m Ünitesinde yatan yeti?kin hastalar.

Age Group: Yeti?kin

Population Details: Mekanik ventilatöre ba?l? olan veya sözel ifade yetene?i k?s?tlanm?? olan hastalar ba?ta olmak üzere tüm yo?un bak?m hastalar?.

Test Methodology: Hem?ireler veya e?itimli sa?l?k personeli taraf?ndan, hastan?n dinlenme durumunda ve a?r?l? bir prosedür s?ras?nda (örne?in, pozisyon de?i?tirme) davran??lar? gözlemlenerek puanlan?r.

Anahtar Kelimeler

Davran??sal gözlem, non-verbal, yo?un bak?m hem?ireli?i, psikometri, **geçerlik**, **güvenirlik**, a?r? yönetimi.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilinmiyor

Affiliation Email addresses: nezihek@mynet.com (Sorumlu Yazar ?leti?im)

Correspondence Address: Bilinmiyor

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

?zinler: Ölçe?in kullan?m? için orijinal geli?tiricilerin ve Türkçe adaptasyon yazarlar?n?n izinlerinin al?nmas? önerilir.

Ücret: Ölçek genellikle akademik ve klinik amaçlar için ücretsiz olarak kullan?labilir, ancak ticari kullan?m veya büyük ölçekli ara?t?rmalar için izin gerekebilir.

Test Y?l?: Türkçe adaptasyonun yay?n y?l? 2017'dir.

Ölçe?in orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: the-critical-care-pain-observation-tool-toad.pdf

Kaynaklar

Akta?, Y. Y., & Karabulut, N. (2017). A Turkish version of the Critical-Care Pain Observation Tool: Reliability and validity assessment. *Journal of PeriAnesthesia Nursing, 32* (4), 341-351. DOI: 10.1016/j.jopan.2015.12.015

ARABPSYCHOLOGY.COM

Yo?un Bak?m Hastas?nda A?r? De?erlendirmesi Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Bu ölçe?e ait maddeler, kaynak içerikte sa?lanmam??t?r. Maddeler için Akta? & Karabulut (2017) referans?n?n incelenmesi gerekmektedir. Ancak, orijinal CPOT ölçe?i (Critical-Care Pain Observation Tool) dört ana kategori içerir:

Yüz ?fadesi (Facial Expression)
Vücut Hareketleri (Body Movements)
Kas Gerginli?i (Muscle Tension)
Mekanik Ventilatör Uyum/Vokalizasyon (Compliance with ventilator/Vocalization)

Her bir kategori, a?r? ?iddetine göre 0 (a?r? yok) ile 2 (a?r?n?n ?iddetli varl???) aras?nda puanland?r?l?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM